

The Event to Commemorate Lithuania's Millennium

The Lithuanian Millennium Books' Way across Lithuania

To celebrate the Millennium of Lithuania, the "Versmė" Publishing House launched a long-term open and free project "The Lithuanian Millennium books' way across Lithuania". This event will last over the jubilee year of 2009. The project involves donation and presentation of the "Lietuvos valsčiai" monograph, as well as the educative and cultural mission of the propagation and activation of knowledge about the Millennium of Lithuania during symbolic trips across all the regions of Lithuania, aimed to visit the centres of the former rural districts called *valsčiai*.

During the first stage of the event, the "Bibliobusas" mobile library, decorated with the Lithuanian tricolour and symbols of the Lithuania's Millennium and the Way of Books, carried books marked with a special label created for the event by artist Ona Liugailienė and with stickers of book donors to give these books as presents to local communities and libraries in many Lithuanian districts.

The symbolic start of the project was held at the 2009 Vilnius Book Fair on 13 February when, just after the presentation of the "Lietuvos Valsčiai" series and a solemn farewell, the mobile library with gift books set off on a trip along the Lithuanian Millennium Books' Way across Lithuania. In four months, the mobile library with the participants of the Way of Books made 15 trips to visit 110 towns and townships, former *valsčius* centres including the former Lithuanian capitals Kernavė, Trakai, Kaunas and Panevėžys, the capital of Aukštaitija (Highland) (this was the 100th stop on the Way of Books), the 2009 Lithuanian cultural capital Plungė; moreover, it toured through Vilnius as well.

Not only donation of books took place during the trips, but also a thousand-year history of Lithuania and the main historical events were reminded, info material about the Millennium and related attributes such as handouts, ballpoints, caps, placards were distributed, as well as explanatory and educative work was being done, and quiz shows, lectures, per-

formances of local artists and special events to commemorate the Millennium of Lithuania were being held. Representatives of local communities presented letters with their expectations and wishes regarding the Millennium of Lithuania. Symbolic Protocols of Intention were signed by the "Versmė" Publishing House with each local government about the prospects by 2018 when Lithuania is to celebrate its Independence Centenary and when a comprehensive monograph about each local area is expected to have been published.

It was gratifying to deal with partners who contributed to the event by donating books, as well as with higher education institutions, municipalities, local officials, libraries, scientific and cultural institutions, local societies, media, intellectuals and volunteers of the project.

The climax of the project was on 3 July 2009 when the "Versmė" Publishing House, in collaboration with the Division of Humanities and Social Sciences of the Lithuanian Academy of Sciences and the Vilnius Pedagogical University, held the international scientific conference "The Millennium of Lithuania and Local History". The conference, at which 26 scholars from six countries presented their reports, took place in the Academy's Aula Magna (see www.versme.lt).

Unfortunately, after the conference, trips of the mobile library discontinued due to the lack of funds and sponsors. At present, representatives of local communities come to Vilnius and take the gift books themselves.

As a result of the project "The Lithuanian Millennium Books' Way across Lithuania", over 300 towns and townships of Lithuania and local communities have obtained gift book collections (about 30 books in each case) of the total value estimated at about 200 thousand litas (€57.5 thousand).

Petras JONUŠAS

Head of the "Versmė" Publishing House

LIETUVOS TŪKSTANTMEČIO PAMINĖJIMO RENGINYS „LIETUVOS TŪKSTANTMEČIO KNYGŲ KELIAS PER LIETUVĄ“

Siekdama prasmingai paminėti Lietuvos tūkstantmetį „Versmės“ leidykla parengė didelį, ilgalaikį, visą šalį apimantį, atvirą ir nemokamą jubiliejiniais 2009-aisiais Lietuvos tūkstantmečio metais vykdomą projektą „Lietuvos tūkstantmečio knygų kelias per Lietuvą“. Tai knygų dovanojimo ir monografijų serijos *Lietuvos valsčiai* pristatymo plačiam visuomenei, kultūros ir švietimo bei Lietuvos tūkstantmečio žinios sklaidimo, propagavimo ir aktyvinimo edukacinė misija – simbolinė kelionė per visus Lietuvos regionus, aplankant buvusių Lietuvos valsčių (dabartinių seniūnijų) centrus.

Pirmajame renginio etape Lietuvos trispalvėmis, Lietuvos tūkstantmečio ir Knygų kelio simbolika papuoštu „bibliobusu“ į Lietuvos rajonus buvo vežamos ir bendruomenėms bei bibliotekoms dovanojamos knygos, paženklintos specialiu dailininkės Onos Liugailienės sukurtu Lietuvos tūkstantmečio knygų kelio per Lietuvą renginio spaudu bei knygų dovanotojų lipdukais.

Projektas simboliškai prasidėjo Lietuvos tūkstantmečiui skirtoje Vilniaus knygų mugėje 2009 m. vasario 13 d. – po *Lietuvos valsčių* serijos pristatymo „bibliobusas“ su dovanojamomis knygomis bei renginio dalyviais buvo iškilmingai išlydėtas į Lietuvos tūkstantmečio knygų kelio per Lietuvą keliones. Per keturis mėnesius Knygų kelio dalyviai vyko į penkiolika kelionių, aplankė 110 miestų ir miestelių – buvusių valsčių centrų, tarp jų ir buvusias Lietuvos sostines: Kernavę, Trakus, Kauną, Aukštaitijos sostinę Panevėžį (100-ąją Knygų kelyje), šių metų Lietuvos kultūros sostinę Plungę, keliavo po Vilnių.

Kelionių metu buvo ne tik dovanojamos knygos, bet ir primenama tūkstantmetė Lietuvos istorija, svarbiausi jos įvykiai, dalijama Lietuvos tūkstantmečio informacinė medžiaga ir atributika: lankstinukai, rašikliai, kepuraitės, plakatų, atliekamas aiškinamasis ir švietėjiškas darbas, rengiamos edukacinės Lietuvos istorijos klausimų ir atsakymų viktorinos, paskaitos, vietos atstovų saviveiklos pasirodymai,

Lietuvos tūkstantmečio paminėjimo renginiai. Miestelių bendruomenių atstovai perdavė laiškus Lietuvos tūkstantmečiui, kuriuose išsakė savo lūkesčius ir palinkėjimus. Kiekviename miestelyje buvo pasirašyta simbolinė „Versmės“ leidyklos Ketinimų sutartis su vietos savivaldos atstovais dėl siekių iki 2018 metų – Lietuvos valstybės nepriklausomybės atkūrimo 100 metų jubiliejaus – išleisti išsamią monografiją apie tą vietovę.

Malonu pasidžiaugti renginio partneriais – knygų dovanotojais, aukštosiomis mokyklomis, savivaldybėmis, seniūnijomis, bibliotekomis, mokslo ir kultūros įstaigomis, kraštiečių draugijomis, žiniasklaida, inteligentijos atstovais, renginio savanoriais.

Projekto kulminacija – 2009 m. liepos 3 d. „Versmės“ leidyklos kartu su Lietuvos mokslų akademijos Humanitarinių ir socialinių mokslų skyriumi bei Vilniaus pedagoginiu universitetu Mokslų akademijos Didžiojoje salėje surengta tarptautinė mokslinė konferencija „Lietuvos tūkstantmetis ir lokaloji istorija“, kurioje pranešimus skaitė 26 pranešėjai iš 6 šalių (daugiau apie konferenciją ir patį renginį žr. www.versme.lt).

Deja, netrukus „bibliobuso“ kelionės dėl lėšų ir rėmėjų stokos nutrūko, o miestų ir miestelių bendruomenių atstovai patys atvyksta į „Versmės“ leidyklą atsiimti dovanojamų knygų.

Pasibaigus Lietuvos tūkstantmečio knygų kelio per Lietuvą renginiui, daugiau kaip 300 Lietuvos miestų ir miestelių bei jų apylinkių bendruomenių bus gavę Lietuvos tūkstantmečio proga dovanojamų knygų rinkinius (maždaug po 30 leidinių kiekviename), o visa padovanotų leidinių vertė sieks maždaug 200 tūkst. litų.

Petras JONUŠAS
„Versmės“ leidyklos vadovas